

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO W ZESPOLE SZKÓŁ W LOTYNIU

I. Podstawy prawne dotyczące realizacji doradztwa zawodowego w szkole

- *Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty. (tekst jednolity: Dz.U. z 1996 r., Nr 67, poz. 329 ze zm.)*
- *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe. (Dz. U. z 2018r.)*
- *Rozporządzenie MEN z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół.(Dz. U. z 2017r. poz. 703)*
- *Rozporządzenie MEN z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego.(Dz. U. z 2018r. poz. 1675)*
- *Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.(Dz. U. z 2017r. poz. 1591)*

II. Struktura WSDZ w Zespole Szkół w Lotyniu

1. Główny cel realizacji preorientacji zawodowej, orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego w przedszkolu i szkole podstawowej

Celem preorientacji zawodowej w przedszkolu jest wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami najbliższymi ich otoczeniu, kształtowanie postawy pracy i motywacji do działania, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań dzieci oraz stymulowanie ich pro-zawodowych marzeń.

Celem orientacji zawodowej w klasach I–III jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

Celem orientacji zawodowej w klasach IV–VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

Celem doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

2. Adresaci działań

1) Uczniowie:

- prowadzenie zajęć grupowych związanych tematycznie z obszarami: poznawanie własnych zasobów, świat zawodów i rynek pracy, rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie, planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno –zawodowych,
- aranżowanie sytuacji sprzyjających poznawaniu własnych zasobów, np. poprzez udział w konkursach, przygotowywanie określonych zadań na zajęcia przedmiotowe, udział w organizowaniu uroczystości i imprez szkolnych,
- określanie potencjału edukacyjno-zawodowego,
- prowadzenie kół zainteresowań,
- organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku pracy,
- stwarzanie okazji do udziału w wydarzeniach takich jak np. targi edukacyjne,
- umożliwianie udziału w spotkaniach informacyjnych z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych- giełda szkół,
- informowanie o ofercie kształcenia w szkołach programowo wyższych,
- umożliwienie udziału w spotkaniach z absolwentami szkoły (prezentacje ścieżek rozwoju edukacyjno-zawodowego),
- wspieranie uczniów w przygotowaniu Indywidualnych Planów Działania (IPD),
- organizowanie spotkań z przedstawicielami zawodów,
- organizowanie spotkań z inspirującymi osobami (pasjonatami, autorami innowacyjnych rozwiązań – młodymi ludźmi, którzy odnieśli sukces zawodowy),
- organizowanie wycieczek zawodoznawczych,
- stwarzanie uczniom klas VII–VIII możliwości udziału w ramach zajęć edukacyjnych w zajęciach u pracodawców lub w centrach kształcenia praktycznego – zgodnie z ich zainteresowaniami i potrzebami,
- umożliwienie dostępu do informacji edukacyjno-zawodowej,
- organizowanie kącików zawodoznawczych, np. w świetlicy szkolnej, w salach edukacji wczesnoszkolnej,
- umożliwianie uczniom udziału w tzw. lekcjach zawodoznawczych organizowanych przez szkoły ponadpodstawowe,
- udostępnianie materiałów multimedialnych (np. gier edukacyjnych, filmów i innych e-zasobów) ułatwiających samopoznanie, podejmowanie decyzji edukacyjnych i zawodowych,
- prowadzenie projektów edukacyjnych tematycznie powiązanych z orientacją zawodową oraz doradztwem zawodowym.

2) Nauczyciele:

- umożliwienie udziału w szkoleniach i kursach z zakresu doradztwa zawodowego,
- prowadzenie lekcji otwartych,
- zwoływanie szkoleniowych posiedzeń rady pedagogicznej,
- udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego,
- wspieranie realizacji zadań doradztwa zawodowego.

3) Rodzice:

- organizowanie spotkań informacyjno- doradczych z doradcą zawodowym w szkole,
- prowadzenie konsultacji dotyczących decyzji edukacyjno-zawodowych uczniów,
- udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych,
- włączanie rodziców w szkolne działania związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym.

3. Preorientacja zawodowa, orientacja zawodowa i doradztwo zawodowe dla uczniów są realizowane:

1) w przedszkolu - w formie preorientacji zawodowej, która ma na celu wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami oraz pobudzanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień; realizowane jest w trakcie bieżącej pracy z dziećmi lub zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów;

2) w klasach I-VI szkoły podstawowej - w formie orientacji zawodowej, która ma na celu zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień zawodowych; realizowane jest w trakcie bieżącej pracy z uczniami lub przez zintegrowane działania nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców;

3) w klasach VII i VIII - w formie zajęć doradztwa zawodowego, które mają na celu wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego planowania kariery, podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych, z uwzględnieniem ich zainteresowań i uzdolnień oraz informacji na temat rynku pracy i systemu edukacji, realizowane są podczas:

- grupowych zajęć związanych z doradztwem zawodowym prowadzonych przez doradcę zawodowego, które wynikają z ramowych planów nauczania,
- zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych przez wychowawcę,
- wspomagania uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie bieżącej pracy z uczniami,
- innych działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanych w szkole (giełda szkół, projekty edukacyjne, konkursy zawodoznawcze).

4. Realizatorzy działań związanych z doradztwem zawodowym

W Zespole Szkół w Lotyniu w realizację działań związanych z doradztwem zawodowym zaangażowani są wszyscy członkowie Rady Pedagogicznej: dyrektor, nauczyciele wychowawcy, nauczyciele (w tym nauczyciele wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej), nauczyciel-wychowawca w świetlicy szkolnej, nauczyciel-bibliotekarz, specjaliści (m.in. pedagog, psycholog, doradca zawodowy) oraz inne osoby zatrudnione w szkole (np. pielęgniarka szkolna).

Dyrektor:

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym,
- współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ,
- wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi,
- zapewnia warunki do realizowania w szkole i przedszkolu zajęć z preorientacji zawodowej, orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego,

- organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze.

Doradca zawodowy:

- systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe w celu wsparcia uczniów w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej,
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe,
- prowadzi zajęcia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego,
- koordynuje działalność informacyjno- doradczą realizowaną przez szkołę,
- współpracuje z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami- wychowawcami, psychologiem w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań określonych w WSDZ,
- określa mocne strony, predyspozycje zainteresowania i uzdolnienia uczniów,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, specjalistów i rodziców w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym,
- prowadzi doradztwo indywidualne dla uczniów,
- systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów, rodziców i nauczycieli na działania związane z doradztwem zawodowym,
- przygotowuje projekt WSDZ,
- współpracuje ze specjalistami z poradni psychologiczno- pedagogicznych, szkołami ponadpodstawowymi, instytucjami działającymi na rynku pracy i partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego w celu realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego.

Wychowawcy:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów,
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego,
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego,
- realizują tematy związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych,
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej,
- współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno- zawodowej ich dzieci,
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciel wychowania przedszkolnego:

- organizują wycieczki (np. do zakładów pracy) i spotkania z przedstawicielami różnych zawodów,
- eksponują temat preorientacji zawodowej, w sposób ciągły podczas bieżącej pracy z dziećmi w ciągu dnia, w trakcie ich swobodnych zabaw w kąciach tematycznych itp.,
- zapoznaje dzieci z zawodami z ich najbliższego otoczenia,
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym,

Nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej:

- wdraża do podejmowania obowiązków i rzetelnego ich wypełniania,
- zapoznaje z pojęciem pracy i wynagrodzenia pieniężnego oraz sytuacji ekonomicznej rodziny,
- przedstawia znaczenie pracy w życiu człowieka, omawiają z dziećmi zawody ich najbliższych, prezentują charakterystykę pracy w różnych zawodach,
- rozwija zainteresowania, zapoznają ze sposobami powstawania różnych przedmiotów, uczą podstawowych umiejętności technicznych.

Nauczyciel informatyki:

- prowadzi naukę poszukiwania, selekcionowania, porządkowania, gromadzenia i wykorzystywania informacji np. dotyczących oferty edukacyjnej szkół średnich,
- pomaga uczniom w logowaniu się do elektronicznego systemu wspomagania rekrutacji do szkół średnich,
- uczy komunikowania się z pomocą komputera i technologii informacyjnych,
- pokazuje sposoby wykorzystania technologii informacyjnych w różnych zawodach.

Nauczyciel języka polskiego:

- omawiają charakter pracy w różnych zawodach,
- uczy tworzenia wypowiedzi: pisanie życiorysu, podania, ogłoszenia, listu oficjalnego (dostosowywanie wypowiedzi do sytuacji),
- kształtuje umiejętność operowania słownictwem z kręgu: szkoła i nauka, środowisko społeczne,
- wdraża do samokształcenia i docierania do informacji za pomocą słowników, encyklopedii,
- pokazuje znaczenie komunikacji niewerbalnej w autoprezentacji.

Nauczyciel matematyki:

- uczy gromadzenia i porządkowania danych o edukacji i zawodach, odczytywania i interpretacji danych w tekstach, tablicach i wykresach,
- kształtuje umiejętność posługiwania się procentami, zapoznaje z zawodami z dziedziny księgowości i rachunkowości,
- uczy planowania czynności z wykorzystaniem kalendarza (wykonywanie obliczeń) oraz dzielenia zadań na etapy.

Nauczyciel języków obcych:

- zapoznaje z zasobem języka dotyczącym szkoły i pracy oraz cech charakteru i umiejętności,
- uczy tworzenia kilkudzaniowych wypowiedzi na temat swoich umiejętności (prezentacja siebie),
- zachęca do pracy zespołowej metodą projektu.

Nauczyciel historii i wos:

- informuje o siedzibie władz lokalnych uczniów oraz ich zakresie działań i sposobie powoływania,
- wyjaśnia demokratyczny charakter państwa,
- charakteryzuje pojęcie samorządności, opisują zawody związane z polityką, dyplomacją, przedstawiają zawód historyka,

- zapoznaje ze znaczeniem społecznego podziału pracy, opisują grupy społeczne i ich role w społeczeństwie,
- omawia z uczniami współczesne problemy m.in. bezrobocie,
- zapoznaje ze zjawiskiem emigracji politycznej i zarobkowej.

Nauczyciel wychowania fizycznego:

- omawia trening zdrowotny i pomaga opracować rozkład dnia ucznia, uwzględniając proporcje między pracą a wypoczynkiem, wysiłkiem umysłowymi fizycznym.

Nauczyciel biologii:

- prezentuje zawody medyczne i przyrodnicze, omawia przeciwwskazania zdrowotne do wykonywania poszczególnych zawodów.

Nauczyciel wychowania do życia w rodzinie:

- prowadzi lekcje na temat ról społecznych i modeli życia,
- zapoznaje ze sposobem pracy instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny,
- kształtuje u uczniów poczucie odpowiedzialności za własny rozwój.

Nauczyciel przedmiotów artystycznych:

- zapoznaje uczniów z zawodami związanymi z muzyką, plastyką, techniką,
- uwrażliwia na piękno,
- uczy odczytywania tekstów kultury, wskazuje na rozwój duchowy człowieka.

Specjaliści:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów,
- włączają treści z zakresu preorientacji zawodowej, orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia,
- współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowanych działań,
- włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjno- zawodowych,
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciel-wychowawca w świetlicy szkolnej:

- włącza w zajęcia realizowane w świetlicy szkolnej treści z zakresu orientacji zawodowej,
- przygotowuje gazetki tematyczne,
- rozpoznaje i wspiera w rozwoju zdolności i uzdolnienia uczniów,
- wskazuje uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w wyborze kierunku kształcenia i zawodu,
- udziela uczniom informacji o możliwościach korzystania z usług doradcy zawodowego.

Nauczyciel przedmiotów przyrodniczych (fizyka, chemia, geografia, przyroda):

- zapoznaje uczniów z zawodami z dziedziny meteorologii, rolnictwa, biologii, leśnictwa, ochrony środowiska, ochrony zdrowia, astronomii,
- omawiaj stan zdrowia i choroby człowieka nawiązując do przeciwwskazań zdrowotnych w wybranych zawodach.

- wykazuje znaczenie odpoczynku w życiu człowieka, prawidłowych warunków nauki i pracy, zasad uczenia się,
- wdraża do planowania dnia i organizowania pracy własnej.

Nauczyciel-bibliotekarz:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym,
- opracowuje, aktualizuje i udostępnia zasoby dotyczące doradztwa zawodowego,
- włącza się w organizowane przez szkołę wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

Pielęgniarka:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym,
- udziela informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów wybieranych przez uczniów,
- organizuje dla uczniów spotkania dotyczące dbania o zdrowie i bezpieczeństwo oraz kształtowania właściwych nawyków- adekwatnych do zawodów wybieranych przez uczniów.

5. Metody i formy pracy:

- praca z tekstem,
- autoprezentacja,
- burza mózgów,
- ćwiczenia indywidualne i grupowe,
- dyskusja problemowa,
- kwestionariusze ankiet i testy diagnostyczne,
- mini-wykład, pogadanka,
- plakat,
- rozwiązywanie problemów,
- wykorzystanie pomocy audiowizualnych np. filmy edukacyjne, prezentacje multimedialne,
- zajęcia indywidualne i grupowe,
- udostępnianie informacji o szkołach i zawodach,
- spotkania z przedstawicielami różnych zawodów,
- udzielanie indywidualnych porad i konsultacji dla uczniów i rodziców,
- organizacja giełdy szkół ponadpodstawowych,
- organizowanie wycieczek do zakładów pracy i instytucji kształcących,
- prezentacje wizualne, filmy, gry komputerowe, prezentacje multimedialne.

6. Efekty

Cele programu zostaną osiągnięte wówczas, gdy uczniowie zaangażują się w rozszerzanie swoich wiadomości i umiejętności oraz w nabywanie nowych kompetencji w zakresie orientacji zawodowej. Zadaniem nauczyciela będzie zaplanowanie pracy młodzieży, instruktaż udzielany podczas zajęć, czuwanie nad ich sprawnym i właściwym przebiegiem, pomoc w realizacji konkretnych zadań podejmowanych przez uczniów, rozbudzanie ciekawości poznawczej młodzieży, wspieranie jej i rozwijanie indywidualnych zdolności twórczych.

Po zajęciach uczeń powinien:

1) w zakresie wiedzy:

- znać i posługiwać się pojęciami związanymi z określaniem własnych predyspozycji zawodowych, kwalifikacji i rynku pracy,
- wymienić niezbędne umiejętności charakterystyczne dla danego zawodu,
- znać system kształcenia w Polsce i różne ścieżki rozwoju,
- znać zasady i funkcjonowanie rynku pracy;

2) w zakresie umiejętności:

- określić swoje słabe i mocne strony,
- określić swoje predyspozycje zawodowe,
- umieć skonfrontować własne uzdolnienia i umiejętności z wymaganiami danego zawodu,
- samodzielnie lub przy pomocy doradcy zawodowego zaplanować dalszą drogę edukacyjną i zawodową;

3) w zakresie kompetencji społecznych:

- umieć komunikować się i współpracować w grupie,
- rozwiązywać konflikty powstające podczas pracy zespołowej,
- nabyć umiejętności asertywnego zachowania,
- umieć się uczyć i radzić sobie ze stresem,
- poszukiwać kreatywnych rozwiązań.

7. Tematyka działań z zakresu doradztwa zawodowego:

*** przedszkola oraz klasy I- III**

I. Poznanie siebie.

Uczeń:

- opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać,
- prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób,
- podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi,
- podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach,
- podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

II. Świat zawodów i rynek pracy.

Uczeń:

- odgrywa różne role zawodowe w zabawie,
- podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach,
- opisuje czym jest praca oraz omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach,
 - omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje,
- opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu,
- posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

III. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.

Uczeń:

- uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności,
- wskazuje treści, których lubi się uczyć,
- wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

IV. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.

Uczeń:

- opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić,
- planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu,
- próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

* klasy IV-VI

I. Poznawanie własnych zasobów.

Uczeń:

- określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje,
- wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia,
- podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość,
- prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

II. Świat zawodów i rynek pracy.

Uczeń:

- wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach,
- opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka,
- podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe,
- posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny,
- wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

III. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki,
- wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć,
- samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

IV. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.

Uczeń:

- opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych,
- planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu,
- próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

* klasy VII-VIII

I. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych,
- rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe),
- dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł,
- rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych,
- rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej,
- określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji,
- określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

II. Świat zawodów i rynek pracy.

Uczeń:

- wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania,
- zna własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców,
- wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy,
- uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka,
- analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy,
- wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową,
- dokonuje autoprezentacji.

III. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji,
- analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów,
- charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji poza formalnej i nieformalnej,
- określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

IV. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.

Uczeń:

- dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym,
- określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby,
- identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy,
- planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów,
- określa własne zainteresowania, mocne i słabe strony, ograniczenia i możliwości w kontekście przyszłej drogi edukacyjnej i zawodu,
- potrafi określić własne predyspozycje zawodowe, aspiracje zawodowe i własną hierarchię wartości,
- zna kwalifikacje zawodów i specjalności,

- dobywa podstawowe kompetencje społeczny, jak np. umiejętność uczenia się, komunikacja, asertywność, współdziałanie w grupie, radzenie sobie ze stresem, kreatywność i przedsiębiorczość.

8. Sojusznicy - sieć współpracy

Zadania z zakresu preorientacji zawodowej, orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego w Zespole Szkół w Lotyniu będą realizowane we współpracy z następującymi podmiotami:

- Powiatową Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w Złotowie,
- Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Pile,
- szkołami ponadpodstawowymi z powiatu złotowskiego i szczecineckiego,
- bibliotekami pedagogicznymi,
- centrami kształcenia praktycznego,
- urzędem pracy, centrami informacji i planowania kariery zawodowej,
- pracodawcami,
- ochotniczym hufcem pracy,
- kuratorium oświaty, starostwem powiatowym,
- Ośrodkiem Rozwoju Edukacji,
- Stowarzyszeniem Doradców Szkolnych i Zawodowych,
- organizacjami pozarządowymi.

9. Plan realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym

Szkoła opracowuje WSDZ na cały cykl kształcenia w szkole podstawowej. Na jego podstawie przygotowuje się roczny plan realizacji działań doradczych. W rocznym planie znajdują się następujące elementy:

- rodzaj działania i tematyka zajęć,
- metody i formy realizacji,
- odbiorcy,
- realizatorzy i sojusznicy,
- terminy.

Roczny plan jest przygotowany przez doradcę zawodowego we współpracy z członkami Rady Pedagogicznej.

10. Monitoring i ewaluacja wewnętrzna WSDZ

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego oraz roczny plan doradztwa są monitorowane. Za monitoring odpowiada doradca zawodowy. Monitoring stanowi podstawę do okresowej ewaluacji i koniecznych modyfikacji WSDZ. Ewaluacja przeprowadzana jest po całym cyklu kształcenia. Rada Pedagogiczna, rodzice uczniów, osoby i instytucje z otoczenia gospodarczo-społecznego są informowani o realizacji doradztwa zawodowego w szkole.

DYREKTOR
Zespołu Szkół
w Lotyniu
Adamiak
Iwona Adamczuk